

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Deák No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisele nu se înapoiază.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:

Apare de trei ori pe săptămână.
Pe o lună 25 Lei
Pe un an 260 Lei
In America 3 dolari

Patriotism creștin

Totul în lume este supus evoluției, chiar și revoluția. Omul însă, fugind după fericire, sau o caută numai sub nasul său, sau răscolește norii după ea. Omenirea, care înseamnă mult mai mult decât omul, își ardează drumul său fatal, nepăsându-i de frământările mărunte ale indivizilor. Ea, în programul său, își făurește singură pionii cari să o conducă. Acești pionii, rari ca ori-ce este geniu, sunt emanația adevărată a omenirii, sunt produsul isvorât din mersul firesc al lucrurilor. Ei fixează noi țeluri către care omenirea trebuie să-și orienteze toată organizația sa.

Această cale fatală a programului social, în care voința celor mai puternice genii nu este decât un accident, are o bază reală de dezvoltare: patria. În graba de a sosi la palatul fericirii mai curând, sufletele simple, prea puține sincere, au crezut că pot distruge însăși temelia programului social: patria. Visurile lor utopice însoțite de revolta legitimă față de multă nedreptate, au croit pe pământ paradisi irealizabile cu sufletele oamenilor de azi. Paradisul pierdut din ceruri, au crezut că în ciuda lui Dumnezeu, îl vor putea opune aici pe pământ alt paradis; ca să construești însă paradis în mintea ta curată nu ai nevoie decât de putere de închipuire și de bunătate și iubire; cum îl vei realiza însă pe terenul rătăcit și al urei omeniești?

Se pare că însăși socialiștii, nu numai cei mai lămoși, dar și cei mai simpli, au putut vedea că idealul adevărat trebuie să aibă picioare pe pământ.

Altfel riscăm să ne îmbătăm de visuri chimerice și să ne trezim apoi în iadul terestru, care oricând e posibil, căci avem elemente pentru el.

Singura posibilitate de unire a sufletelor, de pregătire a zilelor mai bune este patria, firește nu cea de ieri, ci o patrie cu suflet tot mai omenesc. Este o absurditate să crezi că există în lumea aceasta ceva perfect bazat pe omogenitate. Totul e făcut din părți și tot progresul constă în armonia părților. Omenirea nu poate dar progresa decât prin părțile sale, cari sunt morfologice și organice ale ei. Toate patriile cu munca internă a fiecăreia, cu partea omenescă tot mai mare ce produce fiecare, aceste patrii sunt terenul fecund al înfrățirii popoarelor.

Și logica și bunul simț și experiența omenirii, ne îndeamnă să revenim la calea cea adevărată, dela care pe mulți ne-a abătut o ideologie bolnavă sau interese meschine.

O patrie tot mai creștină și mai umană, iată ce ne-a rămas să realizăm și noi, dacă vrem să luăm parte la concertul cel mare al lumii. E vremea să ne ridicăm!

George Bota.

Mijlocitorii

O cangrenă veche, care însă acum, se întinde și face ravagii în organizmii societății slăbit de războiu, este acea peladă de farnienți cari roesc prin cafenele, pândind dela un colț de masă, în societatea unui șvarț, victima.

Imbrăcat bine sau prost, cu tălpi de cauciuc la ghete sau cu tocurele roase, mijlocitorul este același: speculant al nevoiei, al ignoranței și al pășului publicului.

Îți trebuie lemne, grâu, cherestea, un pașaport, o numire, mijlocitorul îți-apare cu un surâs plin de bunăvoință și cu un aer de compătimit.

— Îți fac... Cum să nu. Doar am oamenii mei. Miniștrii îmi sunt rude, deputații prieteni, senatorii complici, iar prefectii și primarii colegi de școală. Îți fac... dar te costă... căci trebuie să ungi. Și unsoarea aceasta, în cele mai multe cazuri, grasă, este numai pentru ei.

În orașul nostru ca în orice oraș industrial, cangrena aceasta luase proporții mari. Veniturile acestei spețe, începură să fie invadate la un timp chiar de unii avocați, cari pentru a-i concura, unii dintre ei ceruseră autorităților să nu permită

nici o altă intervenție decât a avocatului! În loc să te ridici pe baza studiilor făcute cu atâta trudă și sacrificii, să te cobori la teapa samsarilor!

Un ordin al poliției primit telefonic ieri la redacție pe care cu bucurie l-aducem la cunoștința publicului, pare a pune capăt acestei cangrene. Prefectul de poliție, d. A. V. Catana, a luat eroica hotărâre de a stârpi această speță. Ordinul sună astfel: Nu se admite nici un intermediar pentru rezolvirea chestiunilor între această autoritate și public. Nici un pașaport nu se va elibera prin astfel de mijlocitori și nici un act nu se va rezolvi. Acela care are nevoie de ceva, găsește ușa prefectului pururi deschisă. Să se adreseze în persoană sau prin procurator.

Intermediarii, dacă vor persista, vor trage consecințele. Ordinul chiar amenință cu dresarea de acte și închiderea.

Aplaudăm hotărârea d-lui prefect A. V. Catana, și o dorim la toate autoritățile. Numai așa vor stârpi întreaga șleahă de corbi cari pândesc și se ospătează din beșug speculând ignoranța și nevoile mulțimii. S.

Știri mărunte

— Pe ziua de 1 Februarie a fost numit ca prefect al județului Brașov, avocatul Dr. Ion Ciurea.

— Marele bogătaş din Dolj, Ilie Dumitrescu, a fost arestat, deoarece falsifică bancnote de 1000 lei. Acest proprietar mare, a mai fost condamnat odată tot pentru același motiv, la 5 ani închisoare.

— Consiliul de război al Corpului VI a condamnat pe loco-ententul Pometrescu din orașul nostru acuzat că a sustras împreună cu plot. Hodișan, Matei și Doicescu, mari cantități de muniții dela poligonul de tragere, pe locotenent la 6 luni închisoare și degradare, pe Hodișan la 5 ani muncă silnică și pe plot. Matei și Doicescu la câte 9 luni închisoare.

— Între București și Ploiești se va înființa o linie de tramvai electric care va circula pe un traseu de lângă șosea.

— D. profesor A. C. Cuza a intentat un proces de calomnie prin presă fraților Hefler, directorii ziarului „Lumea”.

— Franța a expulzat ca indezirabil pe un oarecare „ziarist român” care lucra a cum câteva luni în redacția ziarului „Aurora”. Acesta plecase din țară fiindcă i-se părea că nu prea este multă libertate. La Paris se apucase de unele uneltiri în niște cercuri foarte dubioase.

— S'a aprobat instaurarea unei telegrafii fără fir în Vatican pentru ca Papa să-și transmită pe această cale serviciul divin și binecuvântările.

— După cât se zvonește se pare că Ministerul instrucțiunii publice a hotărât să reducă 1200 locuri în cantinele studențești din București, din cele 2000 câte sunt acum. Aceasta, dacă s'ar adevăra, ar fi un fapt neașteptat. Și așa o duce destul de greu studențimea noastră.

— De oare ce în Portugalia bântue ciuma, Ministerul sănătății publice a luat dispoziția ca toți călătorii cari vin din această țară să intre în România prin Constanța și Sulina, iar pe uscat numai prin Timișoara, unde s'au luat toate măsurile sanitare.

— Situația bugetară a Reichului se agravează. Ultimele statistici indică un deficit de 19 chintilioane, 15 quadratioane dela 11—20 Ianuarie și un excedent de 35 chintilioane pe decada precedentă. În ultima săptămână din Decembrie circulația fiduciară a sporit cu 22 chintilioane mărci-hârtie, atingând un total de 496 chintilioane.

Curiozități.

Di. I. B. dela societatea Tranvaelor ne scrie revoltat că un militar, ofițer superior, intrând în biroul d-sele pe ușa căruia stă scris cu litere mari „Vorbiți Românești” a salutată: Jo napot. Și era român get-beget acest militar. Tot ce se poate. Nu unificăm cum putem. Kix.

Inseilări

O scriitoare maghiară din localitate a deschis o discuție în ziarul „Nagyvárad” asupra căsătoriei moderne, ale cărei baze morale (tot moderne, desigur!) se clatină la orice adiere de vânt. Intr'un loc, inițiativa discuției săgetă cu vorbe grele și disprețuitoare pe fetele sau femeile tinere cari se fac vinovate de desbiuare între căsnici de durată vârstnică.

Eu cred că discuția s'a început dela sfârșit, ca să se învârtască numai în jurul efectelor. Dar trebuie să dăm cauzele cari duc la aceste efecte, — și cauza — în acest caz — nu stă departe de nasul nostru Cauza e educația modernă — vail revoltătoarea educație care se dă tineretului în familia orășeană, sub numele de modernă și care aruncă epitetul de „țărănoi” sau „bădăran” asupra bunului simț.

Condamnați, deci pe autorii sau propagatorii acestei educații! Combateți pe mama care își poartă copila dela 13 ani prin toate localurile publice și baturile și care se arată încântată de calitățile moderne — dansuri obscene, flirt deșăntat, trivialități, rendez-vous-uri nepermise, etc. etc. — ale fiicei sale, pe care o compară cu cine știe că zeiță și pentru care visează o partidă grasă cu vre-un bătrân, care s'o împotroneze cu rochiile de mătase și să-i procure toate plăcerile unei vieți luxoase. Câți dintre noi nu au văzut astfel de cazuri și nu i-a scârbit?

Iată de unde vine stricăciunea. Ce simț moral poate să încapă într'o femeie cu astfel de creștere? Și cum să nu se preteze ea la fel și fel de lucruri, până chiar a-și vâra coada într'o căsnicie, când în viața ei nici nu s'a întâlnit cu morală? Înălțurați aceste suflete derutate din mijlocul vostru și introduceți educația bunului simț în societate. Numai așa vom fi scutiți de a ne plânge atât de des de imoralitate și desfrâu, și numai așa vom avea soții vrednici de crescut copii... Sincerius.

24 Ianuarie

Zi sfântă... Cea mai mare zi crestată în calendarul național al neamului românesc... Aceasta e ziua de 24 Ianuarie pe care o sărbătorim astăzi a 65-a oară.

Cel mai mare pictor român, N. Grigorescu, într'una din scrisorile sale ne spune că la 1859, când s'au unit Principatele române sub Cuza-Vodă, pretutindeni vedea lumea plângând de bucurie și ingenușchind în mijlocul drumului spre a mulțumi lui Dumnezeu că a înlesnit unirea Muntenilor cu Moldovenii.

Această unire s'a proclamat la 24 Ianuarie 1859 și a fost al doilea semn vorbitor că puterile românești se unesc și vor reuși mai târziu să stărnească toate hotarele cari împărțiseră pe români în frânturi izolate geografice.

Ziua de 24 Ianuarie a fost o proorocie a reîntregirii neamului nostru. Și această proorocie s'a realizat. Astăzi ne trăim visul în plină libertate. Sufletul nostru a fost scos dela osândă și un soare senin îl vindecă rănile. Lanțurile s'au rupt, troznind puternic și izbînd pe așupritorii de-alături, și sufletul românesc colindă în voie pe câmpiile mănoase ale Patriei sale reîntregite.

Acum însă să ne aruncăm ochii înapoi, cercetînd trecutul, nu ca să plîngem suferințele trecute, ci ca să slăvim momentele de înălțare ale neamului și să aducem laudă și mulțumire lui Dumnezeu, care ne-a vestit

nouă unirea, întâi prin Mihai Viteazul apoi prin Cuza-Vodă și la urmă ne-a ajutat s'o înfăptuim pe deplin sub domnia glorioasă a nostru rege Ferdinand I.

Să ne curățim sufletele de sentimentele stricătoare și să ne rugăm cu smerenie pentru odihna strămoșilor cari sau jertfit pentru mântuirea noastră și să ne învățăm copiii ca să păstreze prin orice sacrificii libertatea neamului românesc și să-l conducă la înflorire. Căci, odată satisfăcut idealul geografic, trebuie să ne gândim la idealul propășirii noastre. Și intracolo, să ni se îndrepte năzuințele. Orice muncă a noastră să se cheltuiască pentru ridicarea poporului românesc la nivelul celor mai civilizate popoare din lume. Numai așa vom fi împăcați că am muncit pentru binele neamului nostru, ca și al omenirii.

Cu aceste gânduri și cu sufletul limpede sărbătorim noi azi ziua de 24 Ianuarie.

Blocul opoziției

Blocul opoziției se apropie de realizare. D. Iuliu Maniu a declarat că, pactul acesta se va încheia în decurs de trei zile, pentru ca opoziția să poată lupta cu puteri unite contra politicii economice a guvernului liberal.

Acțiunea Cooperatistă în Bihor

În mișcarea cooperatistă, cea mai importantă ramură este cooperarea de credit.

Orl și ce întreprindere ca să progreseze, are nevoia de mijloace materiale, de bani, fără de cari propaganda rămâne sterpă întocmai ca și munca celui semănător din Evanghelle, — care a aruncat semința pe piatră.

Cooperatorii în dorința lor curată de a se asocia, de a scoate dintre ei elementul strein, destructiv, în cele mai multe cazuri nu-și pot ajunge scopul; aceasta în lipsa de mijloace materiale, deoarece micul capital ce se strânge dela cooperatorii, în majoritate săraci, nu este de ajuns spre a asigura existența sau chiar propășirea cooperatiei lor, și în lipsă de fonduri mai măricele, acele cooperative sunt condamnate, sau a muri înainte de a-și ajunge scopul, sau a intra în solda aceluia contra cărora s-au înființat, a capitaliștilor streini, cari aprovizionându-i cu cele trebuincioase, îi exploatează înainte, — de data asta neconturbați de nimeni, — că doar fac și ei cooperatie!

Pentru a sista aceste anomalii, mai departe pentru a veni în ajutorul populației de la sate, marii noștri cooperatori au aflat necesitatea creerii unei mișcări financiare, chemată a ajutata pe țaran deci au înființat Băncile Populare.

Băncile Populare în vechiul Regat nu numai că și-au îndeplinit cu prisosință menirea, anume au ajutat pe Țăranul nevoiaș dar prin înființarea lor a început o nouă eră la sate, a început înflorirea și în special viața economică din provincie a trecut cu desăvârșire în mâinile țărănilor, scoțând pe strein din ori și ce relație cu satele.

Prin aceasta nu numai starea materială a țaranului s-a schimbat, ci și aceea morală.

Țăranul a devenit conștiu de chemarea sa ca factor al economiei naționale, a dobândit un caracter fix, și șlefându-se demnitatea și inteligența lui naturală nu ne poate fi rușine de el, ba din contră suntem mândri. Azi în urma mișcării cooperatiste și în special de când a luat în mână destinele Cooperatiei de credit Marele nostru Cooperator I. G. Duca actualul ministru de externe, țărănil pe lângă afaceri propriu zise, au făcut și școală, rezultatul căreia este că azi în Regatul vechiu nu este sat sau cătun chiar, în care să nu vină

cel puțin un ziar plătit și citit de țărani. Azi țăranul din vechiul Regat — contrar afirmațiilor separatiștilor, cari îl cunosc doar numai din descrierile maghiarilor — la parte efectivă la viața de stat, aceasta în mod conștiu, având principiile lui bine cristalizate, și pe acela agenți electorali nu-l pot duce ca pe o turmă, cum afirmă mulți agenți despre poporul de aici.

(Eu — care trăind acolo în contact strâns cu el — cunosc poporul de la sate din Vechiul Regat, sfidez pe ori și cine, care ar afirma că acela este mai incapabil și mai nepregătit ca cel din Ardeal.)

Și ce credeți aceasta șlefuială prin ce și-a câștigat-o?

Prin Cooperatie, Prin Băncile Populare!

Din aceasta idee pornind și cunoscând rezultatele frumoase ce a adus Cooperatia de credit în Regat precum și lipsurile de aici, Cooperatorii din Bihor au purces la înființarea de Bănci Populare la sate.

Grea întreprindere!

Grea pentru aceea că o bancă Populară nu se face, că mergem la Țară, adunăm poporul și-i spunem, că a zis *Di Ministru X sau Y să vă înscriși în banca Populară ce vă fac, că va fi bine, veți câpăta bani* și poporul ca o turmă semnează fără a ști ce, pânăcând într-o bună zi se trezește încurcat, ca apoi să fie compromisă întreaga mișcare.

Cu astfel de procedeu se face numai o crimă față de popor și față de cooperatie.

O bancă populară nu trebuie înființată până necesitatea aceleia nu emanează de la popor, până ce nu o cere al, că numai atunci va avea încredere în ea, numai atunci va fi într'adevăr banca lui.

Ca să înființezi bănci populare acolo unde nu sunt cunoscute trebuie este timp, trebuie făcută propagandă, poporul în mai multe întruniri trebuie lămurit și numai după ce i-ai făcut oarecare educație cooperatistă, numai atunci banca populară înființată va fi și traicică, și întreaga mișcare necompromisă.

Alta este situația acolo unde funcționează deja Bănci Populare, unde poporul a aflat de binefacerile cooperatiei de credit, de la țaran, la țaran, acolo se fac bănci mai cu ușurință. Vorbii de Vechiul Regat — unde din necesitatea emanată de la popor, sau înființat și funcționează în

perfectă regulă până azi 3220 bănci populare cu un capital total de 600.000.000 și un rulment de 2.500.000.000 ceea ce dovedește cu prisorință ce țarie enormă reprezintă aceasta organizație de credit sătesc și impune și justa părere ce trebuie să aibă fiecare despre aceasta mișcare.

Deci animat de aceste principii și experiențele ce le-am făcut pe acest teren împreună cu ceilalți cooperatori, am purces la înființare de bănci populare și munca de aproape 2 ani au rezultat că azi în Bihor avem 12 bănci populare bine organizate, formate din necesitatea cerută de țărani, și aceste bănci — am curajul s-o spun — vor fi și traicice.

Pentru a da oarecari lămuriri iată voi da în public principiile, de altfel binecunoscute de fie cari cooperatori cari ne-au călăuzit la formarea băncilor populare:

(Va urma)

Tufe.

9

Februarie

Balul Medicilor și Farmaciștilor în Hala Comercială.

Leul a costat la Paris pe ziua de 5 Febr., 11 iar la Zurich 297¹/₂.

Prețurile maximele

Comisiunea pentru înfrânarea speculei ilicite, cu o grije părintească pentru consumatori, se întrunește regulat odată pe lună, și după ce întreabă care este maximumul de dezerdate ale proprietarilor de restaurante, antreprenorilor și ale unor negustori, fixează, cu o regularitate demnă de subliniat, maximumul prețurilor la alimente.

Lună după lună, observatorul care din nenorocire este consumator numai, nu și patron, observă cu o strângere de inimă, o urcare simțitoare a acestor prețuri, fixate de comisiunea pentru înfrânarea speculei ilicite. Această urcare de prețuri este pururi în raport direct cu pretențiunile speculatorilor și cu revolta consumatorilor.

De câteva luni numai, putem constata o urcare de 40 procente la toate prețurile alimentelor, fără ca această urcare s'o justifice, decât dorința de îmbogățire peste noapte a antreprenorilor și toleranța plină de tălc a comisiei susnumite.

Lista prețurilor maximele fixate pe ziua de 1 Februarie pe care o publicăm în corpul ziarului, e destul de grăitoare și afirmă cu destulă țarie cele ce spunem.

Dar sensul acestui articol este a releva o lipsă voită a acestei liste oficiale de prețuri maximele și anume: Nu se precizează în ea prețurile la așa zisele restaurante de lux. În Oradea-Mare, din toate restaurantele

existente numai două sunt frecventabile pentru un consumator căruia îi place curățenia și un local cald. Acestea sunt „Rimanoczi” și „Palace”. Celelalte fie că sunt vârate prin găuri și labirinte incomode, fie că sunt inaccesibile din alt punct de vedere.

Ei bine, comisiunea pentru înfrânarea speculei ilicite nu se ocupă decât de acestea din urmă și lasă pe consumator să fie jupuit într-un hal fără de hal în cele două restaurante „Palace” și „Rimanoczi” cari, deși n'au nimic de lux decât citatul pe frontispiciul listei, sunt etichetate de lux.

Această etichetă și-au luat-o antreprenorii numai și numai ca să scape de îngrădirile și așa foarte morinoase ale comisiei. Și iată că prețurile fixate, nu privesc aceste două restaurante cari cu o scandaloașă sete de jupuire își fixează singure — ca în codrul Vășiei — prețurile. Aci vei plăti un omlet de 2 ouă (à 4 lei) cu 25 lei, o friptură de vițel cu 26 lei, un cotlet de vițel cu 26 lei, o friptură de porc cu 30 lei, o friptură de pește 40 cu lei, o prăjitură cu 15 lei, etc.

De ce comisiunea pentru înfrânarea speculei nu a fixat și pentru aceste localuri prețuri maximele? Așteptăm un răspuns dela această comisiune. În caz contrar vom fi nevoiți să cedăm bănușilor cari circulă și atunci vom reveni.

Artistică.

Expoziția pictorului N. Irimie

de Emin Asan.

La 16 Decembrie, anul trecut, d-l N. Irimie a deschis o expoziție de pictură în sala prefecturii de județ din orașul nostru. Mulți au trecut ignoranți pe lângă ea. Desigur, se gândeau: „un nume nou, un nume necunoscut; n'am mai auzit de el niciodată, deci nu cred să fie nimic de capul lui...” Și trecea omul mai departe, cu gândul la alte lucruri, de pildă, la afaceri rentabile, cari îi trezesc mai mult interes și îi procură un gust mai plăcut decât o poezie, o nuvelă sau o pictură bună. Și-apoi cum o să se lipsească de tablourile pictorilor la modă: futuristi, dadaști, expresioniști, impresionști, în fine o mulțime de *isti*, reformatori ai artei, cari sunt buni de închis la balamuc? Aceștia impresionează stomacul sătul al cetățeanului îmbogățit peste noapte, — care abia de-ar putea să descifreze câte-va

slove pe-un abecedar și nici decum să aprecieze valoarea în artă.

O parte dintre noi însă — studenți, profesori și funcționari, toți săraci — am sacrificat câte un sfert de oră și ne-am abătut să cercetăm expoziția d-lui Irimie. Timpul însă nu ne-a fost pierdut, ci mai mult, sufletul ni s'a îmbogățit cu frumusețea picturii tânărului expozant. Am admirat fructele din tablourile d-lui Irimie, de o natură uimitoare și am rămas extaziați în fața florilor de tot felul și de toate culorile, prinse cu o rară delicatețe și frăgezime de un penel într'adevăr demn de laudat. Am privit cu sete peisajele luate din împrejurimile Oradei-Mare, împrejurimi nespuse de pitorști, pe cari ochiul d-lui Irimie le-a înțeles și mâna sa le-a fixat pe pânză ca pe niște podoabe. Dar acolo unde talentul tânărului pictor se manifestă cu mai multă putere, e în două tablouri: *Început de toamnă și Sfârșit de toamnă*, două colțuri de natură, părjolate de brumă și încărcate de tristețe toamnălică.

D-l N. Irimie a lucrat în tăcere în atelierul său, necunoscut de lume decât ca profesor de desen la liceul

„Em. Gojdu” din localitate. El se simțea bine în societatea tablourilor sale pe cari le iubea prea mult și de cari îi părea rău să se despartă, înstrăinându-le. Cățiva colegi profesori au dat peste aceste tablouri și au rămas încântați de valoarea lor artistică. Ba, unul dintre ei — d-l *Gavril Tăut* — și-a luat asupra sa cheltuielile ce necesită înfrumarea tablourilor și aranjarea expoziției, și astfel, timidul pictor, a fost îndemnat să păsească în fața publicului, care, mai întâi neîncredător, a apreciat apoi cum se cuvine opera d-lui Irimie. O bună parte din meritul acestei expoziții se cuvine deci și d-lui *Tăut* pentru pătrunzătorul spirit de *Mecenas* de care a dat dovadă.

D-l N. Irimie e român și arta sa e pătrunsă de acest suflet românesc, care a rămas sănătos și nenolipsit de vreun „ism” modern. Pictura sa e simplă și sinceră după cum e și sufletul său. E singura haină în care se poate îmbrăca acest suflet. Ia închipuiți-vă cât de rău i-ar sta îmbrăcat în haină futuristă, etc! Ca și cum ai lua un țaran dela plug, l-ai purta în treacă prin Viena, Berlin

și Paris. I-ai îmbracă cu frac, ghete de lac și cilindru și apoi i-ai dă iarăși plugul de coarne să răscolească pământul. Țăranul se simte bine în picioarele goale, mângâiat de brazda moale, cu mânecele suflete și cu capul gol. Așa și sufletul de țaran sănătos al d-lui Irimie se poate simți bine decât într-o atmosferă sănătoasă, cum e aceea a picturii rerătăcite de calea tradițională.

Îi recomandăm să urmeze cu încredere această cale și numele său va rămâne înscris la loc de cinste în istoria artei românești. Niciodată să nu se lase ademenit de hainele împrumutate de unii alienați din Occident, cari par strălucitoare, dar la prima atingere se rup fiindcă sunt putrede.

După expoziția aceasta, care credem că i-a dat mult curaj și încredere în sine, prin succesul obținut, credem că nu peste mult timp, poartă în primăvară, vom avea prilejul să admirăm a doua expoziție, care după cum suntem informați, va conține studii de figuri și tablouri conceptii.

E. Asan.

Șezătoarea cercetașilor

Iu ziua de 1 Februarie a avut loc în sala Primăriei o șezătoare a cercetașilor din cohorta „Gelu” cu un program variat, compus din conferințe, coruri și recitări.

Cuvântul de deschidere l-a rostit comandantul „Legiunii Bihor” d. Aurel Gajia, care, într-o scurtă dar cuprinzătoare cuvântare, arată rostul șezătorilor cercetășești cari sunt menite a face din actualii cercetăși elemente de valoare și folositoare Statului nostru. Dela publicul adunat d. Gajia cere nu sprijin material, ci mai mult un sprijin moral care să fie cercetașilor un imbold spre muncă productivă. Deviza „Gata oricând” va fi întotdeauna semnalul de luptă al cercetașilor chiar dacă ar înregistra un insucces temporal.

După cuvântul de deschidere a urmat „Darea de seamă asupra activității cercetașilor din anul trecut” făcută de comandantul de centurie Eugen Bârsan. În fraze condensate ni se arată pe de o parte istoricul înființării cercetășiei, pe de altă parte activitatea cercetășească din anul trecut.

Cohorta „Gelu” s'a înființat din munca și stăruința Dl. C-dant Gajia. Prima Centurie „General Drăgălina” a avut 3 grupe având de Comandant pe Caius Baroși elev în clasa VII. Mai târziu s'a înființat centuria a 2-a „Ecaterina Teodoroiu la liceul de fete „Oltea Doamna”. Primele griji materiale ale Cohortei le-au împlinit cercetășii fără de a cere ajutorul nimănu, cumpărându-și din banii lor efectele absolut necesare.

În anul trecut munca cercetășească s'a întins mai mult pe terenul fizic. S'au făcut mai multe excursii mele de 10—15 km și o excursie la Blaj la 15 Mai. În întrecerile cercetășești din Blaj Cohorta a obținut o „mențiune de laudă”. S'a mai făcut o excursie la Cluj, invitați fiind de cohorta „Fântânele”. Cu această ocazie au depus legământul și cercetășele centuriei a 2-a La Olimpiada organizată pe platoul sportiv sub patronajul D-lui General Marcel Olteanu, au participat și cercetășii, fiind decorați și premiați mai mulți cercetăși și cercetăse.

După această dare de seamă urmează corul „Graiul Neamului” executat de elevii cercetăși ai claselor a VII și a VIII, sub conducerea lui Leontin Anca abs-al Conservatorului din Cluj. Corul a fost bun și conducătorul merită laudă pentru munca depusă.

Dl. Iulu Manu face o caracterizare recentă a marelui poet Mihail Eminescu relevând, după o scurtă biografie, unele părți interesante din opera marelui poet, văzute de un ochiu ager și o minte limpede. Siguranța, naturalitatea și volubilitatea oratorului a surprins auditorul care l-a răspățit cu aplauze îndelungate.

Un punct frumos al programului a fost poezia „Dormi în pace” de Al. Vlașcu declamată cu inimă și talent de elevul din clasa VIII, Leontin Anca. A urmat un bun trio la vioară executat de elevii Gajia, Tănăsescu și Tamaș. Ceace a plăcut mult publicului au fost cele 2 poezii bănățene „Ha mai șoadă” și încă una, recitate cu vervă de Aron Popoviciu elev în clasa VI.

După corul „Frunză verde de Dudău” Dl. Comandant Gajia mulțumește publicului pentru participarea la prima șezătoare, anunțând pentru Vineri 8 Februarie a doua șezătoare tot în sala primăriei, invitând din nou publicul. **Asist.**

Toți abonații noștri cărora li s'a trimis aviz din partea administrației sunt rugați să-și achite abonamentul. În caz contrar vom fi siliți să le suspendăm trimiterea ziarului.

INFORMAȚIUNI

D. Ștefan Mărcuș, inspector al teatrelor se află de Duminecă la București.

24 Ianuarie va fi sărbătorită mâine cu tot fastul cuvenit zilei care ne amintește îndeplinirea idealului românismului: Unirea. Se vor celebra la catedrale servicii divine iar armata va defila. Școlile vor prăznuți această zi prin serbări școlare la care elevii vor ține câte o cuvântare, arătând însemnătatea ei istorică. La școala normală de băieți se va juca de elevi o piesă.

Inprumutul României. Se știe că România a renunțat la împrumutul de 100 milioane frani pe cari era să-l facă în Franța. Cauza pare a fi întârzierea aprobării de senatul francez acestui împrumut cerut de noi pentru procurarea de armament.

Agenția Havas ne anunță acum după ziarul „Chicago Tribune”, că Italia ar fi dispusă să acorde României un împrumut de 100 milioane lire.

Se caută o casieră româncă pentru Librăria Românească S. A. Reflectantele a se adresa zilnic între orele 8—12 și 2—7 în Strada Parcul Traian Nr. 6.

Cursul de limba franceză al d-lui Linard profesor la liceul Go du se va redeschide Vineri 8 Februarie la ora 5¹/₂ în sala prefecturii. Acest curs este organizat de Cercul Franco-Român.

Comercializarea întreprinderilor de Stat. Proiectul de lege despre comercializarea întreprinderilor de Stat este pregătit. Conform acestuia C. F. R., P. T. T. și R. M. S. rămân și pe mai departe regia Statului, însă conducerea o va lua o firmă comercială. Minele din Hunedoara, Cugir, Baia-Mare și Zlatna precum și stațiunile balneare ale Statului se transformă în societăți anonime. Patruzeci procente din acțiunile acestor societăți anonime le va deține capitalul intern, iar acțiunile până la 35 procente le poate deține capitalul străin cu obligamentul ca, capitalul român să fie totdeauna în majoritate. Directorii și funcționarii societăților anonime nu vor fi numiți de guvern, ci de acționari, fiindcă Statul ia parte la constituirea societăților cu cel mult jumătatea capitalului de bază.

Balul medicilor din Oradea-Mare. Medicii și farmaciștii din Oradea-Mare și județul Bihor aranjează la 9 Februarie în Hala Comercială un bal, care după semne va fi unul dintre cele mai reușite petreceri ale acestui an. Înainte de bal, începând dela 9 seara, va fi un concert foarte variat și la nivel. Veniturile seratei vor fi destinate fondului orfanilor și văduvelor medicilor. Având în vedere scopul filantropic, invitări speciale nu se fac.

D-l Cipăianu, subsecretar de stat la domeni, a anulat 83 de împrumuturi din Cetatea albă. Motivul îl arată „Monitorul oficial” No. 22 în care se scrie: „Se anulează aceste împrumuturi fiindcă s'au făcut prin exces de putere și cu violarea legii. Când va da și prin Bihor d-l Cipăianu? Il asigurăm noi că tot din același motiv va avea multe de anulat și aci.

Sârbii și noi. Referitor la recenta conferință dela Belgrad, „Graiul Românesc” organul „partidului român” din Regatul S. K. S. spune, că sârbii au refuzat să ne acorde reciprocitatea în ce privește libertatea culturală românilor din Regatul sârbesc. Atât dl Nincici, cât și primul-ministru Pașici voiau să se mențină pe punctul de vedere al tratatului dela Trianon și refuză un acord binevoitor între cele două State.

Soc. filarmonică din Oradea-Mare va aranja în sala festivă a Cercului Catolic în 6 Februarie a. c. la ora 9 un **Concert** cu concursul corului bisericeii gr.-cat. române condus de d-l Iosif Vomacska. **Programul:** 1. Muzicescu: Concert. „Innoiește-te...” cor și orchestră. Executate de corul mixt al bisericeii gr.-cat. compus din 50 membri și de orchestra societății. Transpusă pentru orchestră de d. Iosif Vomacska. 2. A. Dvorak: Suite. I. Preludium. II. Polka. III. Menuett. IV. Romanze. V. Finale (Furiant). Executate de orchestra societății compusă din 42 membri. 3. Haydn. Fragment din oratoriul „Schöpfung” executate de corul bisericeii gr.-cat. și de orchestra societății. Părțile de solo vor fi cântate de D-na Palady și D-l A. Iluța. 4. Massenet J. Scenes pittoresques. I. Marche. II. Air de ballet. III. Angelus. IV. Fete Boheme, executat de orchestra societății. Concertul se va începe la ora 9 precis. Sala sub durată reprezentării va fi închisă. **Prețurile:** 120, 80, 50, 40, 30, 20 Lei. Bilete se află la Librăria Emanuel Vidor (Bul. Reg. Ferdinand No. 2).

„Monitorul Oficial” promulgă legea prin care guvernul este autorizat a prelungi, cu aprobarea regală, mandat-le actualelor reprezentante și artisti comunale din Transilvania, Banat, Crișana, Sătmare și Maramureș, maximum un an și aceasta numai până la votarea și punerea în aplicare a legii pentru reforma și unificarea administrativă.

Falsificator de diplome. Un notar public, din Cluj, a bânuit, că iscăliturile unui atestat de maturitate, ce i-se prezentase spre legalizare, erau făcute cam tot de o mână. Bânulala a fost adevărată, căci făcându-se cercetări s'a constatat, că certificatul era fals. După cercetări mai amănunțite s'a constatat o întreagă serie de certificate false, cari se întrebunțau mai ales pentru reducerea termenului în armată. Falsificatorul, unul Hetmann, fusese ofițier la Directoratul Instrucțiunii din Cluj. El lua pentru o diplomă 2000 de lei.

Un proces monstruos. La Berlin justiția a pus mâna pe farmacistul Helser Paul, care a fost acuzat de a fi provocat avorturi la femeile ce i se adresau. La prima desbateră a procesului, la care au fost chemate numai vre'o 4 femei, farmacistul a declarat că dispune de un registru în care sunt însemnate numele a 400 femei cari i-s'au adresat și pe cari le-a servit. În cercurile intelectuale din Berlin chestiunea a provocat senzație, întrucât sunt vizate și femei din cea mai bună societate și justiția a început interogatoriul lor fără nici o considerare de starea lor socială.

Ghimpele. În ziua de 10 c. va apare No. 2—3 al revistei „Ghimpele” cu un bogat material satirico-umoristic.

— Belgia a încasat dela căile ferate în 1923, un miliard 228 milioane, adică 100 milioane în plus decât în 1922.

ULTIMA ORA

Moartea lui Wilson

Washington. — Fostul președinte al Statelor-Unite americane Woodrow Wilson a murit ieri.

Guvernul belgian și Rusia sovietică

Bruxelles. — Guvernul belgian e gata să recunoască Rusia sovietică cu condiția, ca Rusia să-și reia asupra sa datoriile ce le avea față de Belgia înainte de războiu și să restituie averile sechestrate ale supușilor belgieni.

Congresul socialiștilor francezi

Marseille. — Congresul socialiștilor francezi, care se ține în prezent la Marseille, a primit moțiunea, în care dă voie partidului să încheie cartel electoral cu oricare partid, dacă prin aceasta li se asigură succesul. Cu partidul communist numai atunci vor încheia acest pact, când comuniștii vor părăsi acțiunea lor contra Internaționalei a II a.

Reluarea tratativilor ruso-române

București. — *Tratativilor ruso-române se vor reîncheia la Viena în 15 Martie a. c.*

Lupta pentru moștenirea autorității lui Lenin

București. — Din Moscova se anunță ciocniri sângeroase între partizanii lui Trozky și Kamenew. Guvernul este stăpân pe situație.

Tratatul vamal ruso-italian

Roma. — Astăzi se iscălește tratatul vamal și comercial ruso-italian, ceea ce înseamnă și recunoașterea de jure a guvernului sovietic. Rusia își ia obligamentul de a transporta material brut în mari cantități Italiei, pe lângă aceasta face concesii supușilor italieni de a participa la exploatarea petrolului.

Cancelarul austriac Seypel la București

București. — Cancelarul Seypel și ministrul de externe austriac Grünberger, au sosit în București Duminecă după amiază. Luni au fost primiți în audiență de M. S. Regele. După ce a făcut vizite la toate notabilitățile politice și bisericești s'a dus la locuința d-lui prim-ministru Ionel Brătianu cu care a tratat timp de două ore. În decursul acestor pourparlé-uri cancelarul Seypel a expus situația externă a Austriei și și-a exprimat dorința ca comunicația intensă între cele două țări să se înfăptuiască cât mai grabnic.

Starea lui Venizelos

Atena. — Starea lui Venizelos s'a ameliorat simțitor.

Macdonald și salariul său

Londra. — Prim-ministrul englez Macdonald a renunțat la jumătatea salariului său. Astfel rămâne în casieria Statului 10.000 lire sterline.

Consiliul orașului Oradea-Mare.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștință celor interesați că în baza hotărârii cu No. 2324—1924. Consiliul orașului Oradea-Mare deschide licitație publică prin oferte închise pentru închirierea a 10 jug. pământ din jurul abatorului pe ziua de 21 Februarie înainte de masă la ora 11 ce va avea loc în sala Consiliului. Reflectanții pot primi informații detaliate asupra condițiilor fixate de Consiliu până la termenul licitației zilnic între oarele 11—1. la Primăria orașului, secția economică, camera 27.

Reflectanții vor avea să depună până la termenul de licitație la casieria orașului ca garanție în numerar 10% din suma oferită, iar chitanța despre suma depusă se va alătura la ofertă.

Consiliul își rezervă dreptul ca din ofertele înaintate, având în vedere garanție morală și materială, să aleagă după chibzuială, ba chiar a le respinge toate. Se îndrumă Cons. ec. Ionaș că în ințelesul prezentei hotărâri să publice licitație și despre rezultat să facă raport Consiliului, Oradea-Mare, la 4. Februarie 1924. ss. Ionaș, consilier economic.

Prețurile maxime.

Ordonanță.

Consiliul orașului Oradea-Mare în temeiul „Legii pentru înfrângerea și reprimarea speculei ilicite”, luând avizul reprezentanților consumatorilor și al reprezentanților diferitelor bresle de producători delegați de către Camera de Comerț și Industrie, în ședința de azi cu data de 1 Februarie 1924 fixează pe întreg teritoriul orașului Oradea-Mare prețurile maxime a produselor mai jos notată după cum urmează:

Făina. Făina depăine (neagră) măcinată din grâu bine curățit în extracțiune de 40 procente loco moară pro kgr. 5 lei; fără spese de saci, manipulație, cifra de afaceri, taxa de timbru și înregistrare cari spese nu pot fi mai mari de 75 adică șaptezecișicinci bani pro kgr.; Făina de fiert loco moară pro kgr. 9.50; Făina 0 (lux) loco moară pro kgr. 9.50; Făină de secară loco moară pro kgr. 6.25.

Făină în detalii. Făină de păine (neagră) măcinată din grâu bine curățit în extracțiune de 40 procente în detalii pro kgr. 6.—; Făină de fiert în detalii pro kgr. 9.—; Făină 0 (lux) în detalii pro kgr. 10.—.

Păinea. Păinea neagră cu ordinul No. 25601—1923 al Min. de Ind. și Com. s'a fixat pro kgr. în lei 5 însă fără toleranță prețului unui kgr. întreg se stabilește la răvănzători în detalii pro kgr. 6.50; Păinea albă din făină de fiert fără toleranță în detalii la răvănzători pro kgr. 9.—; Păinea albă din făină 0 (lux) fără toleranță în detalii la răvănzători pro kgr. 10.—; Păinea de secară pro kgr. 6.50; Brutarii sunt obligați a fabrica și ținea spre vânzare todeauna pâine neagră. În conformitate cu dispozițiunile noului regim al grâului făinei și păinei făina neagră este interzisă a se pune în circulație și a se vinde fără autorizația primăriei.

Laptele. 1 lit lapte de vacă 5.50 transportat la casa 6.—.

Carnea. 1 kg. carne de vită cu 25 dcoș 21.—; 1 kg. carne de vițel sugaciului dela 3 luni la 1. an 23.—; 1 kg. carne de vițel sugaciului până la 3 luni 26.—; 1 kg. carne de porc I. 35.—; 1 kg. carne de porc II. 33.—; 1 kg. carne de oaie 18.—; 1 kg. untură (unsoare) toptită 62.

IV. Peșce. Cegă pro kgr. 52.—; Nisetră 42.—; Crap și somn până la 3 kgr. 32.—; Crap și somn peste 3 kgr. 36.—; Stiuță și morum 30 lei

V. Prețurile în restaurante. Supă de carne I. 3.— II. 2.— III. 1.50— Rasol cu sos 200 gr. carne 20 gr. sos I. 10.— II. 8.— III. 7.— Oricefel de legumă uscată ori verde de zarzavat cu 100 gr. carne de vită I. 12.— II. 10.— III. 8.— Oricefel de legumă uscată ori verde de zarzavat fără garnitură de carne I. 7.— II. 5.— III. 4.50.— Oricefel de legumă uscată ori verde de zarzavat cu 100 gr. carne de porc I. 14.— II. 12.— III. 10.— Tocana cu castron (100 gr. carne) I. 12.— II. 10.— III. 8.— lei

Fripturi. Friptură pregătită d'n carne de vită (200) gr. carne friptură la tava cu sos, friptură de carne albă, friptură cu slanină, friptură de usturoi și friptură aia stefania umplut cu ou I. 13.— II. 10.— III. 9.— Friptură pregătită din carne de vițel (200) gr. carne rărunchi pulpa de vițel și piept de vițel I. 15.— II. 12.— III. 10.— Friptură: pulpa de porc I. 20.— II. 18.— III. 15.— I. porțiune aluat (fiert) teiței cu brânză mac, nuc, varză etc. I. 8.— II. 7.— III. 5.— lei

Prețurile mâncărilor în restaurante rituale sunt mai scumpe cu 20%. Toate prețurile cuprinse în tarifele din prezenta ordonanță sunt socotite maxime proprietarii putându-le micșora după conveniență.

În nici în caz însă și sub nici un motiv un vor putea depăși aceste prețuri. În prețurile maxime din restaurante ospătării este considerat cuprins serviciul precum și toate impozitele.

Prețurile maxime și tarifele sunt a se afișa în mod vizibil în mai mult locuri în interiorul localurilor respective.

Contravenienții acestor dispozițiuni vor fi pedepsiți conform legii pentru înfrângerea și reprimarea speculei ilicite cu amenda penală dela 10.000 lei — 80.000 lei sau închisoare dela 15 zile până la 1. lună.

În contra acestri ordonanță oricine va putea face avel la Ministerul de Industrie și comerț în termen de 10 zile dela publicarea ordonanței.

Oradea-Mare din ședința consiliului orașului Oradea-Mare ținută la 19 Ianuarie 1924.

Dr. Coriolan Bucico,
primar.

**BALUL
TIPOGRAFILOR
DIN ORADEA-MARE**
LA 16 FEBRUARIE 1924
ÎN SALA CERCULUI CATHOLIC

Prospect de emisiune.

Situația județului Bihor, ca paznic la graniță, impune o muncă devotată și desinteresată în consolidarea adevărată a vieții național sociale dela noi.

Convins de sprijinul Societății Românești din județul Bihor și orașul Oradea-Mare, cred că mă fac interpretul tuturor, când îmi exprim dorința, a crea din „Vestul României” triseptăzăminal un ziar cotidian românesc independent de interesele partidelor politice. Ziarul va apărea zilnic 4 pagini, iar în Dumineci și sărbători cu adaos pentru popor în 6 pagini, format 13, cu colaborarea cărturarilor din județul Bihor, și din orașul Oradea-Mare, sub conducerea unui comitet de redacție. Prețul de abonament anual Lei 500, la 3 luni 130, lunar Lei 45, un număr 2 Lei.

Acest ziar trebuie să fie aceea, ce doarește omul de cultură și civilizație, precum și cărturarul dela sate pentru a și cunoaște Țara, prietenii și necazurile, cari trebuie să le învingă.

Vrem să fim oglinda Bihorului, văduitorul bun și judecătorul drept.

Vrem să desfăcăm ștele, ca să ne cunoaștem cu toții același neam de oameni, fără patlma, fără ură și cu încredere.

Vrem să selecționăm aceea ce este bun, ca să scoatem foloase reale.

Vrem pace în sufletul tuturor și spor la muncă.

Vrem ca prin acest mijloc să servim mai ales ca informatorul evenimentelor din județul Bihor și Oradea-Mare, fără deosebire pentru noi și voi.

Vrem să contribuim cu un măruntis, la marea operă de întărire a Neamului și a Țării, precum cărturarilor din județul Bihor de pe vremuri cu gândul curat, și cu spirit de devotațiune au contribuit.

În acest scop se va aduna dela particulari și corporațiuni de bunăvoință un împrumut de Lei 400.000.

Împrumutul deobligă pe subsemnatul numai până-ce apare ziarul și s'a făcut decontările.

Pentru achitarea acestui împrumut emit 400 obligațiuni a 1000 (una mie) lei în plus 50 Lei spese de fondare la „obligațiune”, cu interese de 10% anual. Obligațiunile vor beneficia de interese cu începutul de una lună după ziarul a apărut în mod regulat. Mă oblig a prelua din aceste obligațiuni prin tragere la sorți anual 23 obligațiuni a 100 Lei.

Totodată iau obligația că până ce obligațiunea va fi sortată, să plătesc, contra cuponului anual, la finea fiecărui an respectiv 10% adică 100 (una sută) Lei.

Tragerea la sorți se face în ziua de 15 Dec a fiecărui an. Obligațiunea sortată, dela aceasta zi nu beneficiază de interese. Contravaloarea obligațiunii și a tuturor cupoanelor până la acel termen neachitate.

Tragerea la sorți se face cu intermediul unui notar public din Oradea-Mare, iar rezultatul va fi comunicat pe care publică.

Prin muncă la biruință!

Dați-le posibilitatea acelor, cari au dor de muncă cinstit, să birue pentru voi toți!

Termenul de subscriere se fixează până la inclusiv ziua din 15 Februarie a. cor.

Listele de subscriere sunt denuse la:

1. Banca Generală a Țării Românești filiala Oradea-Mare.
2. „Bihoreana” Institut de Credit și Economii S. A. Oradea-Mare.
3. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Marghita.
4. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Aleșd.
5. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Tinca.
6. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Salonta-Mare.
7. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Vașcău.
8. Banca Centrală de Industrie și Comerț S. A. filiala Oradea-Mare.
9. Banca „Frontieră” S. A. Oradea-Mare.
10. Banca Românească filiala Oradea-Mare.
11. Banca Marmorosch Blanc & Comp. S. A. Sucursala Oradea-Mare.
12. „Doina S. A.” Beiuș.
13. „Beiușul”, Beiuș.
14. Redacția „Cele Trei Crișuri” Oradea-Mare.
15. „Tipografia Românească” str. Deac No. 2, Oradea-Mare.
16. „Librăria Românească” Parcul Traian No. 6, Oradea-Mare.
17. Tipografia „Biharia”.
18. Prefectura județului Bihor.
19. Subprefectura județului Bihor.
20. Episcopia gr.-ortodoxă, Oradea-Mare.
21. Episcopia gr.-catolică, Oradea-Mare.
22. Toți d-nii Primpretori și d-nii Propotopi din județul Bihor.
23. Primăria orașului Oradea-Mare.

Ștefan Mărcuș

Fost Prefect de Poliție.
Director-fondator al ziarului
„Vestul României”.

În caz de deces, în propriul d-tale interes, vizitează antrepriza creștină de pompe funebre „Pietatea”

CAROL GERMAN SUCCESOR

care aranjează cele mai frumoase și mai ieftine înmormântări în deosebi să se observe că antrepriza aceasta se află în pasagiul „Vulturului”, Piața Unirii. 1—20

Oradea-Mare Cu stimă
Ioan Tarsoly,
succesorul lui Carol German

2664—1924.

PUBLIKAȚIUNE

În baza legii referitoare la înființarea Biroului Populației apărută în Monitorul Oficial No. 1 din April 1921:

Obligăm pe toți proprietarii și îngrijitorii de case (portarii) ca în termen de 5 zile dela apariția prezentei publicațiune să întocmească un tablou despre toți locatarii aflați în edificiul lor. Acest tablou trebuie să conțină următoarele date:

1. Numele locatarului,
2. Locul și data nașterii,
3. Ocupația,
4. Naționalitatea,
5. Religia,
6. De când locuiește pe teritoriul orașului?

7. De când locuiește în același edificiu?

8. Înainte unde a locuit?

9. Când și unde a satisfăcut obligațiunii militare.

Sunt obligați a întocmi acest tablou și întreprinderile fabricile, proprietarii de ateliere, comercianții, oficiile particulare unde vor fi înscrși toți angajații adăugând și adresa exactă aceluia înscris (Str. No. casei).

Acest tablou va fi păstrat la proprietarii c sei (unde este la portar) în loc potrivit gata todeauna pentru control.

Se va înscrie în acest tablou fiecare familie, membrii de familie, servitorii și or-ce alt angajat. Pentru exactitatea datelor cupruse în tablou sunt responsabil atât locatarii cât și proprietarii de case.

Toți aceia cari nu vor satisface aceste dispozițiuni în termenul prescris, în baza dispozițiunii art. 77 a sus cititei legi li-se vor aplica art 2 din codul penal fără aplicarea art 60 din același cod, pedepsindu-se cu amendă în bani dela 500 până la 1000 Lei, care în caz de insolvență se va preschimba în închisoare, iar contra acelor cari pe lângă declararea datelor false vor încerca a seduce autoritățile se vor aplica dispozițiunile potrivite Codului penal.

Oradea-Mare, la 31 Ianuarie 1924.

Din ordin:

V. Hrior,

Șeful Bir. Central. Populației

Nu e reclamă!

E adevăr, că la magia lui

VEZÉR IOSIF

Piața Reg. Maria (Bémer-tér) 1

se vând cu 30% mai
eftin decât ori unde
confectionari de dame
și bărbați

Cel mai frumos voal pentru

doamne care a costat Lei 175

se vinde cu Lei 125

PROBAȚIȘI NU VEȚI REGIETA

dacă vă veți face îmbrăcămintea la CROITORIA BĂRBĂTEASCĂ

DAVID ȘI KOHN

din Str. Alexandri No. 4.

unde se execută confectionarea hainelor conform modei celei mai nouă.

Prețuri tarifale:

Costum sacou 800 Lei
Pardesiu }
Raglan } 700 Lei
Ulster }
Palton de iarnă neted . . . 800 Lei
Palton „Hamilton” }
„Lord” } 900 Lei

Haine de seara executate frumos cu prețurile cele mai convenabile

Nouăți cari până acuma n'au mai fost.

„Semina”

nare magazin de semințe și tot felul de articole pentru apărarea plantelor și animalelor.

Bognár și Steiner

ORADEN-MARE Str. Iosif Vulcan No 4. Telefon: 14-40

1-10

Recomandă:

Semințe pentru legume de grădină **Monoreană**; Semințe pentru cereale nobilitate de Hatvan; Semințe de trifoi plumburiu, lucernă și napi de Arad; Seruri pentru apărarea animalelor și plantelor. Cereți catalog!

Nou! Nou!

Porcelane, sticlării, vase
șmălțuite, garnituri complete de bucatării.

Garnitură colorată de prălituri pentru 6 persoane . . . Lei 98
Garnitură colorată de cafea pentru 6 persoane . . . Lei 221
1 păreche ceașcă și tălpi . . . Lei 14
Garnitură din porcelan de ceaie pentru 6 persoane . . . Lei 298
Garnitură de apă, vin ori licoruri pentru 6 persoane Lei 59
Garnituri de cafea și menaj din cobalt, jucării, păpuși, obiecte speciale, bidoane pentru călători, corfe de piață, tăști de școală, articole de toaletă, etc.

Se repară păpuși și să lipesc porcelane la

bazarul Farkas

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa) 5

MARE TÂRG DE CRĂCIUN

Porcelane, pahare, picturi celebre și bibelouri fine de porcelan originale și antice. Service, bomboniere și cești veritabile de Altoren și Meissen, figuri de porcelan contemporane, precum și obiecte antice de calitate pură se află în asortiment bogat la

Magazinul de obiecte antice „Helicon”

Strada I. C. Brătianu (Szanisztó) 1

Cumpărăm obiecte antice cu prețurile cele mai convenabile.

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos să fac etin după măsură și după modele de modă de sezonului costumuri de bărbați raglane pardesuri maniale de iarnă

carl satisfac pretențiile tuturor la

Iuliu Gergely

croitorie bărbătească

Bulev. Regele Ferdinand No. 53

1 Sacco după măsură din stofe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1980

2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură L 2200—2330

3 în culori de modă I-a material din lână sacco după măsură L 2780—2930

4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură L 3280—3500

5 Pardesiu, raglane și mantale de iarnă dela 1750 Lei în sus

6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.